

sprieten, waarvan de knotsleedjes en vooral het eindlid meer verlengd zijn.

Uit Duitschland wordt bericht, dat het ♀ 30–40 eieren aan tarwe- of gerstkorrels legt. De larve leeft eerst van het meelstof van gebroken korrels, later dringt zij ook in gave korrels, die geheel uitgevreten worden.

Den Haag,

ED. EVERTS

***Cordulegaster annulatus* Latr. (Odonata) f. n. sp.¹⁾**

In Juni 1921 te Belfeld (L.) ten Z. van Tegelen vertoevend, had ik het geluk, aldaar een zeer rijke Odonaten-fauna aan te treffen. Het door mij onderzochte terrein ligt ten O. van het dorp Belfeld, ongeveer 200 M. van de Deutsche grens verwijderd. De bodem bestaat op bedoelde plaats uit een vette leemsoort, die door sommige geologen tot het pliocene tijdvak gerekend wordt en uit een geologisch oogpunt van zeer groot belang is. Op deze plaats ontspringen uit een naar den westkant steil afgeslagen, hoogen grintheuvel eenige bronnen, welker water zich aan den voet van den berg tot eenige plasjes verzamelt en naar verschillende richtingen zijn loop als smalle, slingerende en rijk begroeide beekjes door het lager gelegen land vervolgt.

De Odonatenfauna aan deze poeltjes, waarvan het water een melkachtige kleur vertoont, is in hooge mate rijk en zeer merkwaardig (ik verzamelde hier in zeer korten tijd 22 soorten!), vooral door het voorkomen van een nog niet uit Nederland bekende, doch wel in het aangrenzend gebied aangetroffen species, n.l. *Cordulegaster annulatus* Latr. Op. 8-VI-1921 zag ik 5 exemplaren dezer soort, alle ♂♂, waarvan er 3 konden worden gevangen. De dieren, die zich zonder veel moeite lieten buitmaken, vlogen langzaam, geruischloos en uiterst gelijkmatig en rustten herhaaldelijk uit aan bloeistengels van *Epilobium angustifolium* L., een plant, die daar naast soorten van *Equisetum* en *Tussilago Farfara* L. een rijke vegetatie vormt. Hoe ik ook zocht, het mocht mij niet gelukken, de ♀♀ te ontdekken; ik veronderstel, dat deze pas later in het jaar uitkomen, aangezien de gemiddelde vliegtijd ook veel later, n.l. in Juli en Augustus, valt.

1) Vgl. Verslag 25ste Wintervergadering N. E. V., 1922, pg. XI.

Ongeveer terzelfder tijd in het volgende jaar (22 en 23-VI-1922) gelukte het mij, om op dezelfde plaats mijn observaties voort te zetten. Zorgvuldig werd in alle plasjes en afvoerbeekjes ter plaatse naar larven gevischt, doch zonder enig resultaat. Dit is grootendeels te wijten aan het feit, dat de larven, evenals de inheemsche *Gomphinae*, zich ingraven in de modder, hier in de leemige klei. Had ik hiermede dus geen succes, ik werd versterkt in mijn meening, dat de species hier wel degelijk thuis behoort, daar ik, geheel op dezelfde wijze als in 1921, nu een 7-tal exemplaren, helaas echter alle weer ♂♂, kon buitmaken.

Om zekerheid te verkrijgen omtrent het vaste voorkomen dezer interessante soort, zal het dus zaak zijn, om 1° de plaats grondig naar larven te onderzoeken, 2° in andere tijden des jaars de ♀♀ bij het eierleggen te observeeren.

Amsterdam, Februari 1923.

M. A. LIEFTINCK.

Vlindereieren, op abnormale plaatsen afgezet.

In de Ent. Ber., Dl. V., p. 135 en p. 212, deelde ik reeds het een en ander mede over vlindereieren, afgezet op andere plaatsen dan die, waar men ze gewoonlijk aantreft. Ik kan thans het volgende daaraan toevoegen.

Op 2 Aug. 1922 vond mijn zoon, Ir. Th. C. Oudemans, hier op Schovenhorst een partijtje eieren van *Macrothylacia rubi* L., welke, i. p. v., zooals gewoonlijk, op heidetakjes of grashalmen, op een vruchtkatje van een berk gelegd waren, een paar meter boven den grond. De eieren, 43 in getal, waren alle geïnfecteerd geweest, hetgeen bleek uit het kleine gaatje, dat zich in elk ei bevond. Van eieren, die normaal zijn uitgekomen, ontbreekt een flink stuk van de schaal, dat door de rupsjes is opgegeten, en ziet men de iriseerende binnenvlakte daarvan. Een klein sluipwespje van het genus *Telenomus* Hal. (*Proctotrypidae*) was hier aan het werk. Geen enkel ei was overgeslagen.

Evenals bij het vroeger in de Ent. Ber. beschrevene geval van eieren van dezelfde vlindersoort, afgezet op een blad van een Amerikaanschen eik, en het in het Tijdschr. v. Entom., Dl. XL, p. 378, ook van *M. rubi* vermelde legsel